

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 59 0 Ps 039196 25 Rev
Banjaluka: 5.5.2026. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Tanje Bundalo, predsjednica vijeća, Senada Tice i Davorke Delić, članovi vijeća, u pravnoj stvari tužioca D.R., [...], B., R.S., koga zastupaju advokati Milica Cvijanović, Branislav Cvijanović, Vladimir Cvijanović i Bojan Radić, Ulica Svetozara Markovića 5/1, Banjaluka, protiv tuženog d.o.o. „Petroprojekt“, Ulica Drinska 115, Bratunac, koga zastupaju advokati Miodrag Stojanović, Bojan Stojanović i Aleksandar Čokeši, Ulica Nikole Tesle 4/III, Bijeljina, radi zaštite autorskog prava, vrijednost spora 184.673,00 KM, odlučujući o reviziji tuženog protiv presude Višeg privrednog suda broj 59 0 Ps 039196 25 Pž od 12.8.2025. godine, na sjednici održanoj 5.5.2026. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se usvaja, obe nižestepene presude preinačavaju i tužbeni zahtjev tužioca odbija.

Obavezuje se tužilac da tuženom na ime naknade troškova postupka isplati iznos od 10.696,82 KM.

Obrazloženje

Presudom Okružnog privrednog suda u Bijeljini broj 59 0 Ps 039196 23 Ps od 17.4.2025. godine utvrđeno je:

da je tužilac korisnik pseudonima A.K.,

da je tužilac autor i nosilac svih autorskih moralnih i imovinskih prava nad modelima namještaja koje je tuženi proizvodio i stavljao u promet (sve prema izreci presude),

da je tuženi u periodu od 1.8.2020. godine do 31.5.2024. godine, povrijedio autorska imovinska prava tužioca na način da je proizvodio i stavljao u promet primjerke namještaja čiji je tužilac autor, bez ovlašćenja tužioca i bez plaćanja autorske naknade koja tužiocu pripada po osnovu zakona, što je tuženi dužan da prizna i trpi (stav 1.),

da je tuženi u periodu od 1.8.2020. godine do 31.5.2024. godine, osporavanjem autorstva tužiocu nad autorskim djelima iz stava 1. izreke i neoznačavanjem na primjeren način istog kao autora, povrijedio tužiočevo moralno autorsko pravo na priznanje autorstva (stav 2.).

Naloženo je tuženom da obustavi započetu proizvodnju komada namještaja čiji je tužilac autor (sve prema izreci presude), te mu je zabranjena svaka dalja proizvodnja i prodaja ovih modela namještaja bez saglasnosti i odobrenja tužioca kao autora i bez plaćanja autorske naknade (stav 3.).

Obavezan je tuženi da tužiocu na ime naknade zbog povrede autorskih imovinskih prava u periodu od 1.8.2020. godine do 31.5.2024. godine, isplati iznos od 164.673,00 KM sa zateznom kamatom od 17.4.2025. godine do isplate, u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude (stav 4.).

Odbijen je tužbeni zahtjev u dijelu kojim se traži da se obaveže tuženi da zbog povrede autorskog moralnog prava na priznanje autorstva, u periodu od 1.8. 2020. godine do 31.5.2024. godine, isplati tužiocu naknadu u iznosu od 20.000,00 KM sa zateznom kamatom od 8.8.2023. godine do isplate (stav 5.).

Obavezan je tuženi da na ime naknade troškova postupka isplati tužiocu iznos od 47.063,30 KM sa zateznom kamatom od 17.4.2025. godine do isplate, u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude (stav 6.).

Presudom Višeg privrednog suda broj 59 0 Ps 039196 25 Pž od 12.8.2025. godine, žalba tužioca je djelimično usvojena i prvostepena presuda preinačena u odbijajućem dijelu odluke o tužbenom zahtjevu (stav 5.), tako što je obavezan tuženi da tužiocu na ime povrede autorskog moralnog prava učinjene u periodu od 1.8.2020. godine do 31.5.2024. godine, isplati naknadu u iznosu od 5.000,00 KM sa zateznom kamatom 8.8.2023. godine do isplate, dok je u preostalom odbijajućem dijelu za iznos od 15.000,00 KM žalba odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Žalba tuženog je odbijena i prvostepena presuda potvrđena u dosuđujućem dijelu (stav 1, 2, 3, 4 i 6).

Obavezan je tuženi da na ime naknade troškova žalbenog postupka isplati tužiocu iznos od 513,25 KM, dok je preko dosuđenog iznosa zahtjev odbijen.

Odbijen je zahtjev tuženog za naknadu troškova žalbenog postupka u iznosu od 2.925,00 KM, uz uvećanje u visini sudske takse prema nalogu suda.

Tuženi revizijom i dopunom revizije pobija drugostepenu odluku iz razloga propisanih odredbom člana 240. stav 1. tačka 1. i 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“, broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13, 27/24 i 29/26 – u daljem tekstu: ZPP), sa prijedlogom da se preinači i tužbeni zahtjev odbije, a tužilac obaveže na naknadu troškova revizionog postupka u iznosu od 2.925,00 KM uz uvećanje u visini sudske takse prema odluci suda, ili ukine i vrati na ponovno suđenje.

Tužilac u odgovoru predlaže da se revizija odbaci ili odbije, a tuženi obaveže na naknadu troškova revizionog postupka u ukupnom iznosu od 6.870,82 KM.

Revizija je osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužioca o kom je odlučeno nižestepenim presudama.

U toku postupka pred prvostepenim sudom je utvrđeno:

da je u katalogima privrednog društva W.G. i internet prezentaciji namještaja iz kolekcije L., E., T., A., M., N. i N. od 25.6.2021. godine (69 stranica), od 24.6.2021. godine (5 stranica), od 6.9. 2021. godine (35 stranica) i od 10.3.2022. godine (3 stranice), na internet stranici [www...](#) od 6.9.2021. godine (53 stranice), na [www...](#) od 25.6.2021. godine (36 stranica) i na [www....](#), utvrđeno da je dizajner pseudonima A.K. naznačen kraj prikazanih komada namještaja,

da je tužilac bio u radnom odnosu kod d.o.o. „Solid Line“ Beograd počev od 1.8.2014. godine do 1.4.2021. godine, na radnom mjestu kontrolora kvalitete namještaja,

(...),

da su tuženi (naručilac) i d.o.o. „Solid Line“ Beograd (izvršilac) zaključili 1.8.2014. godine ugovor o vršenju usluge kontrole kvaliteta, čiji predmet je kontrola kvaliteta i tehničko unapređenje proizvodnje asortimana naručioca, te je ugovoreno da kontrolu kvaliteta može vršiti isključivo lice u stalnom radnom odnosu kod izvršioca koje ima odgovarajuće stručne i profesionalne reference,

da je tužilac od 1.8.2014. godine do 1.4.2021. godine obavljao rad u proizvodnom prostoru tuženog kontrolom kvaliteta i tehničkog unapređenja proizvodnje asortimana naručioca, da je u tom periodu dizajnirao namještaj koji je proizvodio tuženi u svojim pogonima, distribuirao i prodavao na domaćem i inostranom tržištu,

da iz nalaza vještaka iz oblasti autorskog prava slijedi da je tužilac u svom radu koristio pseudonim A.K., da je autor kolekcija L., E., T., M. i N., kao i pojedinačnih dijelova namještaja koji nisu dio navedenih kolekcija (A. trpezarijski sto, A. trpezarijski sto“, N. klub stolić“, M. trpezarijski sto), s tim da je u dopuni nalaza naveo koji namještaj čini kolekcije L., E., T., M. i N.

da iz nalaza vještaka ekonomske struke slijedi da je tuženi u periodu od 1.8.2020. godine do 31.5.2024. godine, proizvodio i prodavao komade namještaja koji pripadaju kolekciji L., E., T., M. i N., da je vještak dao tabelarni prikaz proizvedenih i prodatih predmeta iz navedenih kolekcija sa ostvarenim prihodom,

da se vještak izjasnio da visina uobičajne autorske naknade iznosi od 3 % do 5 % od ostvarene prodajne vrijednosti proizvoda,

da tužilac u vezi sa zaštitom autorskog prava ili u vezi sa plaćanjem autorske naknade nije sa tuženim zaključio pismeni ugovor, niti su u vezi sa tim postigli usmenu saglasnost,

da tužilac nije u poseban regisatr autorskih djela i predmeta srodnih prava kod „Instituta za intelektualno vlasništvo BiH“ deponirao djela za koja tvrdi da je autor.

Sud je odbio prigovor nedostatka pasivne legitimacije koji se zasnivao na tvrdnji da tuženi proizvodi namještaj po narudžbi, a da naručilac isporučeni gotovi proizvod dalje distribuirao na tržištu, zaključujući da je tuženi proizvodio i prodavao komade namještaja koji predstavljaju autorsko djelo tužioca, iako sa njim nije imao zaključeni ugovor o korištenju autorskog prava i nije mu plaćao autorsku naknadu.

Sud je odbio prigovor zastare potraživanja pozivom na odredbu člana 376. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“, broj 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89, te „Službeni glasnik RS“, broj 17/93 do 74/04 - u daljem tekstu: ZOO), cijeneći da je tužba podnesena 8.8.2023. godine, a tužbenim zahtjevom se naknada traži za period od 1.8.2020. godine do 31.5.2024. godine.

Sud je odbio prijedlog tuženog za provođenje vještačenja po vještaku Sanji Savčić za oblast intelektualne svojine pozivom na odredbu člana 102. stav 2. ZPP, nalazeći da je tuženi izvođenje tog dokaza mogao predložiti na pripremnom ročištu.

Cijeneći utvrđenim da nije pokrenut postupak za priznanje industrijskog dizajna pred „Institutom za intelektualno vlasništvo BiH“, sud smatra da se na sporni odnos ne primjenjuju odredbe Zakona o industrijskom dizajnu („Službeni glasnik BiH“, broj 53/10) već Zakona o autorskim i srodnim pravima („Službeni glasnik BiH“, broj 63/10 - u daljem tekstu: ZASP).

Stav je prvostepenog suda da se dizajn namještaja može okvalifikovati kao autorsko djelo, jer je produkt individualne duhovne tvorevine fizičke osobe.

Sud cijeni da se tuženi neosnovano poziva na odredbu člana 100. ZASP, jer tužilac nije bio u radnom odnosu kod tuženog već u d.o.o. „Solid line“ Beograd.

Sud ukazuje da ZASP propisuje oborivu pretpostavku autorstva, a teret dokazivanja da autor nije lice koje sebe iskazuje autorom, već drugo lice, jeste na onome ko osporava autorstvo (tuženom).

Zaključak je suda da je tužilac dokazao da je korisnik pseudonima A.K. i da je autor komada namještaja koji su individualno naznačeni u izreci presude, a da tuženi nije dokazao da je on ili treće lice autor namještaja iz izreke presude.

Ocjena je suda da tuženi iskazima svjedoka M.S., H.H., S.T. i Lj.M., nije oborio zakonsku pretpostavku da je tužilac autor spornih komada namještaja, jer se nijedan od svjedoka nije „jasno i precizno izjasnio da je on ili bilo koje treće lice autor“, a ne tužilac.

Cijeni da tuženi nije dokazao ko se, ako to nije tužilac, „krije ispod pseudonima A.K., jer to ne može biti pravno lice zbog čega nalazi neutemeljenom tvrdnju tužioca da se radi o „marketinškom triku“ firme W.G. Švicarska.

Tehnički crteži koje je na računarskom programu kreirao M.S. (radnik tuženog), po ocjeni prvostepenog suda, predstavljaju digitalizaciju prethodno sačinjenog manuskripta i kao takvi se mogu smatrati samo kasnijom tehničkom radnjom u odnosu na dizajniranje.

Tuženi je prezentirao fotografije i nacрте određenih modela namještaja kao uzor po kom su izrađivani određeni komadi namještaja, a ocjena je suda da to nije u vezi sa namještajem iz izreke presude.

Sud nalazi neosnovanim navod tuženog da se radi o kolektivnom autorskom djelu, cijeneći da se ni kod kolektivnog autorskog djela ne radi o djelu koje je nastalo od „strane većeg broja nepoznatih autora“, već o autorskom djelu koje nastaje „spajanjem tzv. autorskih priloga kreiranih od strane različitih autora pri čemu je svaki od tih autora poznat“.

Zaključak je suda da tuženi ni za jedan od komada namještaja iz izreke nije dokazao ko su autori pojedinačnih komada namještaja, odnosno nije prezentirao ugovor koji je, u smislu odredbe člana 99. stav 2. ZASP, preduslov za nastanak kolektivnog autorskog djela.

Usvajajući tužbeni zahtjev u dijelu kojim se utvrđuje da je tužilac korisnik pseudonima A.K., da je autor i nosilac svih autorskih moralnih i imovinskih prava nad modelima namještaja iz izreke, da je tuženi u periodu od 1.8.2020. godine do 31.5.2024. godine povrijedio autorska imovinska i moralna prava tužioca i, slijedom toga, naložio tuženom da obustavi započetu proizvodnju i prodaju namještaja čiji je autor tužilac, prvostepeni sud je presudu zasnovao na odredbama člana 4, 9, 10, 14, 15, 16, 17, 18, 20 do 39, 55, 81, 99 stav 2, 147. i 156. stav 1. tačka a) i b) ZASP.

Kada je u pitanju dio tužbenog zahtjeva kojim se traži naknada štete zbog povrede autorskog imovinskog prava, sud je odluku zasnovao na odredbama člana 157. i 158. ZASP u vezi sa odredbama člana 155, 185, 189, 277. i 324. ZOO.

Visinu materijalne štete sud je utvrdio na osnovu nalaza vještaka koji je, primjenom metode analogije prema uobičajnoj naknadi koju bi štetnik platio za dozvoljeno iskorištavanje predmeta zaštite (pravo reprodukovanja iz člana 21. ZASP i pravo distribuiranja iz člana 22. ZASP), procjenio da je u utuženom periodu tužilac pretrpio štetu u iznosu uobičajne naknade od 54.981,00 KM.

Imajući u vidu da tuženi više godina bez odobrenja tužioca i bez plaćanja naknade, proizvodi i prodaje komade namještaja čiji je autor tužilac i da je autorsko pravo povrijedio držeći da je izuzet od obaveze zaštite autorskih prava, sud je za cjelokupni utuženi period dosudio trostruku naknadu u iznosu od 164.673,00 KM temeljem odredbe člana 158. stav 1. ZASP (uobičajna naknada 54.891,00 KM x 3).

Sud je tuženom zabranio dalju povredu autorskog prava (član 156. stav 1. tačka b) ZASP), cijeneći da je do povrede došlo i da postoji vjerovatnoća da će tuženi nastaviti radnju kojom se povređuje autorsko pravo.

Sud je odbio tužbeni zahtjev u dijelu kojim se traži isplata naknade u iznosu od 20.000,00 KM zbog povrede autorskog moralnog prava za priznanje autorstva, cijeneći da tužilac nije dokazao da je pretrpio nematerijalnu štetu koju traži jer na tu okolnost nije izveo „odgovarajući dokaz - vještačenje“.

Drugostepeni sud je žalbu tuženog odbio, a žalbu tužioca djelimično usvojio i prvostepenu presudu preinačio u odbijajućem dijelu tako što je usvojio zahtjev za naknadu nematerijalne štete i obavezao tuženog da tužiocu isplati iznos od 5.000,00 KM sa zateznom kamatom 8.8.2023. godine do isplate, dok je u preostalom odbijajućem dijelu ove naknade za iznos od 15.000,00 KM potvrdio prvostepenu presudu.

Sud prihvata pravilnim utvrđenje prvostepenog suda da je tužilac dokazao da je autor namještaja iz izreke, da se koristi pseudonimom A.K., da je autor i nosilac svih autorskih moralnih i imovinskih prava nad modelima namještaja iz izreke, da je tuženi u periodu od 1.8.2020. godine do 31.5.2024. godine povrijedio autorska imovinska i moralna prava tužioca jer je proizvodio i stavljao u promet komade namještaja bez odobrenja tužioca kao autora i bez plaćanja autorske naknade.

Smatra da je pravilno odlučeno da se spor ima riješiti primjenom odredbi ZASP, jer tužilac nije pokrenuo postupak za priznanje industrijskog dizajna.

Sud neosnovanim cijeni žalbeni navod tuženog da predmetni namještaj nije autorsko djelo, nalazeći da je takva tvrdnja suprotna odredbi člana 4. stav 1. ZASP jer se radi o dizajnerskom namještaju.

Sud smatra da su pravilno primjenjene odredbe člana 98. i 100. ZASP jer ugovor o stvaranju djela po narudžbi i ugovor o prenosu autorskog prava moraju biti zaključeni u pismenom obliku, a tuženi nije dokazao da je takav ugovor zaključen između njega i tužioca ili između tužioca i W.G. Švicarska.

Sud smatra da saglasno odredbi člana 20. stav 2. ZASP drugo lice može da iskorištava autorsko djelo samo sa dozvolom autora, da se prenos autorskih imovinskih prava vrši uz naknadu (član 81. stav 1. ZASP) osim ako se dokaže suprotno, a ako naknada nije bila određena ona se određuje prema uobičajnim visinama naknade za pojedinu vrstu djela, prema obimu i trajanju iskorišćavanja djela i drugim okolnostima slučaja (stav 2.).

Zaključak je suda da je prema konkretnim okolnostima slučaja, prvostepeni sud pravilno prihvatio da ta naknada predstavlja 5 % od ostvarene prodajne vrijednosti proizvoda i da se ima odrediti u trostrukom iznosu, jer je tuženi tokom cijele parnice negirao obavezu plaćanja naknade.

Sud neosnovanim cijeni žalbene navode da je izreka neizvršiva ukazujući da tuženi proizvodi, prodaje i evidentira predmetni namještaj u poslovnim knjigama, pa mu je poznato o kojim komadima namještaja se radi.

Usvajajući djelimično zahtjev za naknadu nematerijalne štete, drugostepeni sud se pozvao na odredbu člana 200. ZOO sa obrazloženjem da ovaj vid naknade štete ima cilj satisfakciju oštećenog, a ne njegovo obogaćenje pa nije bilo potrebno vještačenje za ovaj vid štete.

U reviziji se ističe:

da pobijana odluka nije odgovorila na bitne navode žalbe i da je sud počinio povredu odredbe člana 209. ZPP i člana 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama, da se obrazloženje suštinski svodi na „manje od dvije stranice teksta“ i predstavlja „formalistički i paušalan akt“ koji ne zadovoljava minimum standarda obrazložene odluke, da se „sastoji od doslovnog prepričavanja“ prvostepene presude bez suštinske analize, da drugostepena odluka nije ponudila ni jedan „sopstveni razlog“ zašto smatra da su razlozi prvostepene presude „jasni, uvjerljivi i argumentovani“, da je revident time uskraćen za pravo na efikasan pravni lijek čime je povrijeđeno pravo na pravično suđenje,

da sud nije odgovorio na bitne žalbene navode, i to: da je pogrešno primijenjena odredba člana 10. ZASP tumačenjem da zakonska pretpostavka autorstva podrazumijeva i pretpostavku da je određeni predmet autorsko djelo, čime je tužioca oslobodio obaveze dokazivanja originalnosti i individualnosti tvorevine, da je ignorisao detaljne i obrazložene prigovore na nalaz vještaka za autorsko pravo koji nije analizirao ključni element originalnosti već je nalaz bazirao na spisima sa internet stranica, da je izreka presude neizvršiva jer štiti dizajn komada

namještaja na osnovu njegovog komercijalnog naziva bez definisanja zaštićenih elemenata dizajna (oblik, linija, materijal) i da je pogrešno primjenjena odredba člana 98. i 100. ZASP jer je prvostepeni sud odbacio primjenu ovih odredbi bez suštinske analize činjenice da je tužilac bio upućen na rad kod tuženog,

da je tuženi bio u neravnopravnom položaju prema tužiocu jer je tužilac listu komada namještaja uredio na ročištu na kome je glavna rasprava zaključena, čime je tuženi onemogućen da predlaže i izvodi dokaze, da nisu cijenjeni prigovori u vezi sa originalnošću dokaza kojima tužilac dokazuje da je autor komada namještaja iz izreke, da je nezakonito odbijen prijedlog tuženog za provođenje novog vještačenja pozivom na neodgovarajuću odredbu ZPP i da je teret dokazivanja nezakonito prebačen na tuženog u smislu dokazivanja da je nešto autorsko djelo,

da su sudovi poistovjetili pojam dizajna sa autorskim djelom jer autorsko pravo ne štiti ideju ili funkcionalni metod, da sudovi nisu analizirali da li predmetni komadi namještaja zadovoljavaju ključni standard „individualne duhovne tvorevine“,

da je d.o.o. „Solid line“ Beograd sa tužiocem imao zaključen ugovor o radu, da je tužilac radnu obavezu izvršavao u pogonima poslodavca, na njegovim proizvodima i pod njegovim nadzorom i upustvima, da je član 100. ZASP „osmišljen“ da pokrije situaciju u kojima se djelo stvara u izvršavanju radnih obaveza u korist poslodavca,

da je pogrešno primjenjena odredba člana 158. ZASP dosuđivanjem trostruke vrijednosti naknade jer za to mora postojati namjera da se krši autorsko pravo, a sam sud obrazlaže da je tuženi povrijedio autorsko pravo tužioca „držeći da je izuzet od obaveze propisane ZASP“ kada bi se moglo govoriti samo o nehatu.

Drugostepena odluka je donesena pogrešnom primjenom materijalnog prava na što se revizijom osnovano ukazuje.

S obzirom da se u odgovoru ukazuje da je revizija neblagovremena, ovaj sud je u obavezi da primarno ocijeni osnovanost tog prigovora.

Predmetni spor ima oznaku privrednog spora i postupak je vođen pred privrednim sudom.

Odredbom člana 33. tačka d) Zakona o sudovima Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, broj 37/12, 44/15 i 100/17) propisano je da okružni privredni sudovi u prvom stepenu odlučuju u sporovima iz autorskih prava, srodnih prava i prava industrijske svojine.

Predmetna parnica je spor u vezi sa autorskim pravima i okružni privredni sud je stvarno nadležni sud za postupanje.

Odredbom člana 237. stav 1. ZPP propisano je da stranke mogu izjaviti reviziju protiv pravosnažne presude donesene u drugom stepenu u roku od 30 dana od dana dostavljanja prepisa presude, a u privrednom sporu u roku od 15 dana.

Iz dostavnice u spisu slijedi da je drugostepena odluka dostavljena punomoćniku tuženog 16.9.2025. godine.

Prema potvrdi CMS broj 162-574833, revizija je direktno zaprimljena 7.10.2025. godine, dok je dopuna revizije, prema potvrdi CMS broj 162-576033, direktno zaprimljena 16.10.2025. godine.

Polazeći od odredbe člana 324. stav 2. ZPP, posljednji dan roka za izjavljivanje revizije, saglasno odredbi člana 237. stav 2. ZPP, bio bi 1.10.2025. godine (ako se radi o privrednom sporu), odnosno 16.10.2025. godine ako se ne radi o toj vrsti spora.

Za ocjenu da li se radi o blagovremenoj reviziji potrebno je razjasniti da li se u ovoj parnici primjenjuju pravila privrednog spora.

Odredbom člana 433 a) ZPP propisano je da se u postupku u privrednim sporovima primjenjuju odredbe ZPP, ako odredbama ove glave (XXIX a) nije drugačije određeno.

Odredbom člana 433 b) tačka 1. ZPP propisano je da se pravila u privrednim sporovima primjenjuju u sporovima u kojima su stranke Republika Srpska, jedinice lokalne samouprave, druga pravna lica koja nisu upisana u sudski registar, privredna društva i druga pravna lica koja se upisuju u odgovarajuće registre, a tačkom 3. u sporovima koji proizilaze iz međusobnih privrednih odnosa imalaca radnji i drugih pojedinaca koji u vidu registrovanog zanimanja obavljaju privrednu djelatnost, kao i iz međusobnih privrednih odnosa tih lica i pravnih lica iz tačke 1. ovog člana.

Tužilac je fizičko lice koje nema registrovano zanimanje kao privrednu djelatnost, što znači da nema uslova za primjenu pravila iz privrednih sporova već opštih pravila ZPP, pa slijedom toga rok za blagovremeno podnošenje revizije iznosi 30 dana.

Cijeneći datum prijema drugostepene odluke i datum izjavljivanja revizije i dopune revizije, ovaj sud nalazi da se radi o blagovremenoj reviziji.

Osnovno pitanje od čijeg odgovora ovisi osnovanost tužbenog zahtjeva, jeste da li tvorevina za koji tužilac tvrdi da je njegovo autorsko djelo, pravno jeste autorsko djelo da bi zbog povrede autorskog prava imao pravo na sudsku zaštitu.

Autorsko djelo je određeno kao originalna individualna duhovna tvorevina autora, izražena u određenoj formi, bez obzira na njegovu umjetničku, naučnu ili drugu vrijednost, namjenu, sadržaj i način ispoljavanja.

Ideja da se stvori autorsko djelo ne može biti predmet zaštite.

Da li je nešto autorsko djelo ili ne i da li je konkretna osoba autor konkretnog autorskog djela, činjenično je pitanje koje se utvrđuje i ocjenjuje u svakoj parnici posebno.

Da bi se nešto moglo kvalifikovati kao autorsko djelo (član 4. stav 1. ZASP) koje može biti predmet autorskopravne zaštite, ono mora ispuniti kumulativne zakonske uslove, i to: da ga je stvorio čovjek, da se može kvalifikovati tvorevinom duha ili duhovnom tvorevinom, da ima svojstvo individualnosti i da se stvaralačko djelovanje autora može svrstati u oblast književnosti, umjetnosti ili nauke.

Individualna duhovna tvorevina se po samom zakonu mora podvesti pod jednu od ovih oblasti da bi bila autorsko djelo, i shodno tome podobna za autorsko pravnu zaštitu.

Prema sudskoj praksi i pravnoj teoriji ova tri pojma podliježu najširem mogućem tumačenju.

Zaključak je ovog suda da se tvorevina u vezi sa kojom tužilac traži autorskopravnu zaštitu (namještaj) ne može svrstati ni u jednu od navedenih oblasti, pa tvorevina tužioca nema pravni karakter autorskog djela i ne uživa autorskopravnu zaštitu.

Namještaj za koji tužilac smatra da ima pravni status autorskog djela namijenjen je za industrijsku proizvodnju i zato ne predstavlja dizajn koji ima isključive estetske karakteristike koje se ne proizvode industrijski ili zanatski, u kom slučaju bi predstavljao umjetničko djelo koje se štiti kao autorsko djelo.

Industrijski dizajn je isključivo pravo na vanjski izgled proizvoda, a dizajn je određen vizuelnim karakteristikama poput linija, kontura, boja, oblika, teksture, materijala od kojih je proizvod sačinjen ili ukrašen (estetski aspekti proizvoda).

Prema odredbi člana 3. Zakona o industrijskom dizajnu („Službeni glasnik BiH“, broj 53/10 u daljem tekstu: ZID) dizajn se štiti na osnovu zakona ako je nov i ako ima individualni karakter, što znači da dizajn mora biti registriran da bi bio zaštićen.

U tom slučaju pravo na industrijski dizajn pripada autoru dizajna ili njegovom pravnom sljedniku pod uslovima propisanim zakonom (član 8. stav 1. ZID).

Strana fizička i pravna lica (tužilac je državljanin Republike Srbije) uživaju ista prava kao i domaća fizička i pravna lica ako to proizilazi iz međunarodnih ugovora ili konvencija kojim je Bosna i Hercegovina pristupila ili ih ratifikovala, ili uz princip reciprociteta (član 8. stav 2. ZID) koji se pretpostavlja dok se drugačije ne dokaže (stav 3.).

Postupak za priznanje dizajna pokreće se prijavom koja se podnosi Institutu za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine (član 17. stav 1. ZID).

Prijava koja ispunjava uslove iz člana 30. stav 2. ZID i nema razloga za odbijanje prijave iz člana 34., objavljuje se u „Službenom glasniku Instituta“ (član 35.), a kada su ispunjeni uslovi iz člana 10. i 11. ZID Institut donosi rješenje o priznanju industrijskog dizajna (član 41. ZID) i upisuje ga u Registar industrijskog dizajna (član 42. stav 1. ZID).

Tužilac nije, kako su pravilno utvrdili nižestepeni sudovi, pokrenuo postupak za priznanje industrijskog dizajna, niti mu je Institut priznao idustrijski dizajn na namještaju iz tužbenog zahtjeva, pa nije ispunjen uslov da po tom osnovu ostvaruje sudsku zaštitu kao autor dizajna (član 51. ZID), a time ni pravo na naknadu štete (član 81. ZID).

Iz navedenih razloga, po shvatanju ovog suda, tužbeni zahtjev nije osnovan.

S obzirom da je došlo do preinačenja pobijane odluke sud, u smislu odredbe člana 397. stav 2. ZPP, ima obavezu odlučiti o troškovima cjelokupng postupka.

Tužilac koji je u cjelini izgubio parnicu dužan je tuženom naknaditi troškove postupka (član 386. stav 1. ZPP).

Tuženi je troškove prvostepenog postupka blagovremeno opredjelio na ročištu za glavnu raspravu održanom 19.3.2025. godine, tako što je na ime odgovora na tužbu tražio iznos od 2.767,50 KM, iznos od po 2.214,00 KM za svako održano ročište, iznos od po 1.107,00 KM za svako odloženo ročište, iznos uplaćen na ime troškova vještačenja i sudskih taksi.

Na ime sastava žalbe i revizije traži naknadu u iznosu od po 2.925,00 KM uz uvećanje na ime sudske takse po nalogu suda, te iznos od 2.925,00 KM uz uvećanje na ime sudske takse po nalogu suda, za dopunu revizije.

U konkretnom slučaju, s obzirom da je meritorna odluka donesena 17.4.2025. godine, ima se primijeniti Tarifa o nagradi i naknadi troškova za rad advokata („Službeni glasnik RS“, broj 111/24 – u daljem tekstu: AT), shodno odredbi člana 13. AT kojom je propisano da kada sud odlučuje o naknadi troškova zastupanja na teret protivne strane, primjenjuje Tarifu i odluku o vrijednosti boda koje su na snazi u vrijeme donošenja meritorne odluke.

AT se primjenjuje od 1.1.2025. godine (član 16.).

Prema članu 14. stav 2. AT vrijednost boda je 3,00 KM.

Ovaj sud cijeni da se troškovi postupka imaju obračunati po članu 2. tarifni broj 3. alineja 1. AT (u sporovima zbog autorskih i drugih srodnih prava), kojim je propisana osnovna nagrada u visini od 100 bodova ili 300,00 KM.

Troškovi se ne mogu obračunati po člana 2. tarifni broj 2. (u ostalim procjenjivim stvarima) kako ih je tuženi opredjelio prema naznačenoj vrijednost spora od 184.673,00 KM, jer je osnov za novčani dio tužbenog zahtjeva spor oko povrede autorskog prava.

Za sastav odgovora na tužbu tuženom pripada naknada u iznosu od 300,00 KM, a za zastupanja na održanim ročištima od 14.3.2023. godine, 2.11.2023. godine, 20.12.2023. godine, 5.2.2024. godine, 11.7.2024. godine, 12.7.2024. godine, 2.10.2024. godine, 13.12.2024. godine i 19.3.2025. godine, iznos od 2.700,00 KM (9 x 300,00 KM).

Ukupni troškovi prvostepenog postupka iznose 3.000,00 KM.

Na ime sastava žalbe i revizije tuženom se osnovna naknada uvećava za 50 % (član 2. tarifni broj 2. AT) i iznosi 150 bodova ili po 450,00 KM (150 bodova x 3), tj. ukupno 900,00 KM.

Saglasno stavu ovog suda broj 118-0-SyI-21-000 144 od 23.9.2021. godine, stranka koja je uspjela sa revizijom (što se odnosi i na žalbu kao pravni lijek) pored troškova na ime sastava revizije ima pravo i na naknadu troškova na ime sudske takse na reviziju, ukoliko je podnijela zahtjev bez obzira da li u spisima predmeta postoji dokaz o plaćenju taksi.

Po nalogu suda tuženi je na ime sudske takse na žalbu i reviziju uplatio iznose od po 3.393,46 KM (uplatnice u spisu).

Tuženom se ne može priznati naknada na ime sastava dopune revizije jer se ona smatra dijelom blagovremeno izjavljene revizije.

Tuženi nije dokazao da je snosio troškove na ime vještačenja.

Ukupni troškovi koji se priznaju tuženom iznose 10.696,82 KM (3.000,00 KM + 900,00 KM + 3.393,46 KM + 3.393,46 KM).

Tuženi nije tražio naknadu troškova na ime odsustva iz kancelarije (tarifni broj 9), paušalnu nagradu (tarifni broj 12) niti uvećanje po osnovu PDV.

Temeljem odredbe člana 250. stav 1. ZPP odlučeno je kao u izreci.

Predsjednica vijeća
Tanja Bundalo

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić